METSÄTALOUS

Muiden materiaalien korvaaminen puulla säästäisi uusiutumattomia luonnonvaroja. **ARKKITEHTI MIKKO VILJAKAINEN**

Puurakentaminen säästää luonnonvaroja merkittävästi

Rakentaminen ja etenkin rakennusmateriaalien valmistus rasittavat ympäristöä. Puun käyttö vähentää rakentamisen ympäristöhaittoja merkittävästi.

Arkkitehti **Mikko Viljakaisen** mukaan rakennusten energiatehokkuuteen panostaminen on vain osa päästöjen vähennykseen tähtäävää kokonaisuutta. Myös rakennusmateriaalien valinnalla voidaan pienentää merkittävästi rakentamisen ympäristöhaittoja.

Puurakennuksen ekologinen jalanjälki on pieni. Tiileen, betoniin ja teräkseen verrattuna puutuotteiden ympäristöhaitat ovat minimaaliset.

”Puun käyttö auttaa saavuttamaan rakentamisen uudet energia-, ilmasto- ja ympäristötavoitteet. Muiden materiaalien korvaaminen puulla säästäisi uusiutumattomia luonnonvaroja”, kirjoittaa Viljakainen Oulun yliopiston tuoreessa selvityksessä.

Rakentamisesta suuret päästöt

Rakentamisesta syntyy väkisin suuri hiilijalanjälki. Rakentaminen kuluttaakin noin puolet kaikista Euroopassa käytetyistä raaka-aineista.

Koska rakennusten käytön energiatehokkuusvaatimus on kaikille materiaaleille sama, rakennusten hiilijalanjäljen erot syntyvät jo rakennusmateriaalien valmistuksen aikana.

Sen jälkeen energiaa kuluu ja päästöjä syntyy rakennuksen käytöstä, lämmittämisestä ja jäähdytyksestä. Myös rakennusten korjaaminen synnyttää päästöjä.

Oulun yliopiston julkaisema selvitys ennakoi, että rakentamisen yhdeksi painopisteeksi muodostuu jatkossa lähiöiden korjausrakentaminen. Vaikka lähiöt on rakennettu betonista, myös puulla on käyttömahdollisuuksia niiden ehostamisessa.

Lopulta rakennus puretaan. Noin puolet Euroopan tuottamista jätteistä syntyy rakentamisesta ja rakennusten purkamisesta.

Puurakennukset ylivertaisia

Puurakenteiden etuna on keveys. Puusta tehdyt runkorakenteet painavat vain murto-osan vastaavan kivitalon rakenteiden painosta. Siksi niiden käyttö vähentää huomattavasti luonnonvarojen kulutusta.

”Materiaalien väliset erot korostuvat, jos otetaan huomioon niiden paino. Silloin betonirakenteen ympäristörasitus nousee jopa kymmenkertaiseksi teknisesti vastaavaan puurakenteeseen verrattuna”, toteaa Viljakainen.

Viljakaisen mukaan puurakentamisen suosimisesta olisi ympäristön lisäksi etua koko kansantaloudelle. Se vapauttaisi rakentamiseen käytettyjä uusiutumattomia luonnonvaroja muuhun käyttöön.

JARMO PALOKALLIO

JAANA KANKAANPÄÄ

Puurakennuksen hiilijalanjälki on monta kertaa pienempi kuin vastaavan betonirakennuksen.

Luonnonvarojen kulutus ulkoseinissä

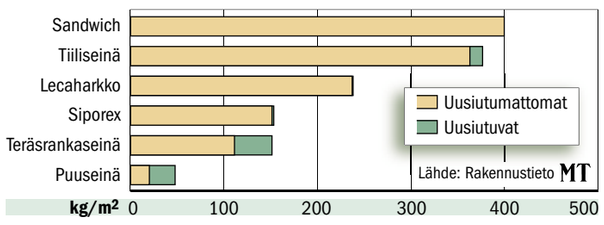

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

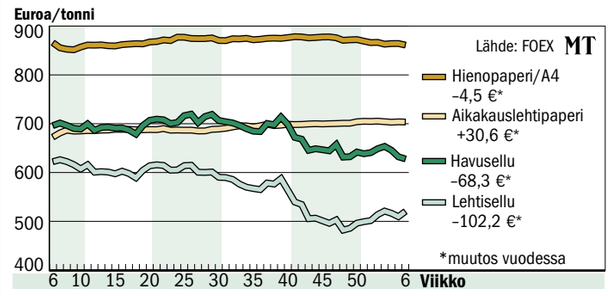

Neuvottelut paperin hinnasta jatkuvat yhä

Paperien hinnoista sopiminen on vaikeaa Euroopassa. Niin sanoma- kuin aikakauslehtipaperienkaan hinnoista ei ole vielä päästy sopuun, Foex kirjoittaa viikkokatsauksessaan.

Euroopan talous rypee syvällä, työttömyys vaihtelee Itävallan 4 prosentista Espanjan 23 prosenttiin. Vuoden lopulla koko maanosassa oli työttömiä 10,4 prosenttia, enemmän kuin kertaakaan ennen euroon siirtymisen jälkeen.

Aikakauslehtipaperi lwc:n ja päällystetyn hienopaperin hinnat ovat rapautuneet hitusen tänä vuonna.

Foexin mukaan lwc:n kysyntä putosi suhteessa joulukuussa saman verran kuin tuotantokapasiteetti väheni joulu–tammikuussa. Tilauskirjat eivät Foexin mukaan ole kovin hyvät.

Päällystetyn hienopaperin hinnoissa on laskupainetta osin ylitarjonnan, osin alentuneiden kuidun hintojen vuoksi. Euroopan valtavat velat ja talouden epävarmuus eivät rohkaise toivomaan isoja hinnankorotuksia.

Havusellun ja pakkausmateriaalien hinnat laskivat viime viikolla.

JUHA AALTOILA

Nuoria tentataan Metsävisassa pedoista

Suomen metsäyhdistys järjestää valtakunnallisen koululaisten Metsävisan nyt 31. kerran. Tänä vuonna nuoret paneutuvat ajankohtaisiin petoasioihin.

”Pedot kuuluvat pohjoiseen luontoon. Niillä ei ole juuri muita vihollisia kuin ihminen, joten ihmisten teot ja päätökset vaikuttavat niiden määrään. Päätöksenteko ei ole helppoa, sillä petoihin liittyy monia ristiriitaisia käsityksiä”, metsäyhdistys kirjoittaa tiedotteessaan.

”Visassa oppilaat tunnistavat Suomen suurpetoja kuvista ja vastaavat väittämiin”, nuorisoviestinnän suunnittelija **Anne Turunen** kertoo. Vastauksista selviää, mitä suomalaiset nuoret todella tietävät petojen elintavoista ja elinoloihin vaikuttavista asioista.

”Muita teemoja ovat muun muassa jokamiehenoikeudet, talousmetsien monimuotoisuus ja puunkäytön uudet tuulet”, Turunen paljastaa.

Kysymykset perustuvat opetussuunnitelmaan, joten sekä kaupungissa että maaseudulla asuvat koululaiset voivat pärjätä yhtä hyvin.

”Oppilaan oma harrastuneisuus vaikuttaa menestykseen”, Turunen uskoo.

Metsävisaan on ilmoittautunut 400 yläkoulua Ahvenanmaan saaristosta pohjoisimpaan Lappiin.

Alkukilpailuun, joka järjestetään tänään keskiviikkona, osallistuu lähes 30 000 yläkoululaista.

Koulujen parhaat visailijat jatkavat maakuntatasolla ja maakuntien parhaat kutsutaan 29.–30.5. loppukilpailuun Helsinkiin.

SUVI NIEMI

Myrskypuut saatava kiireesti jatkojalostukseen

Myrskyssä kaatunut puutavara on vaarassa pilaantua metsään, kun ilmat lämpenevät plussan puolelle.

”Olisi hyvä saada puut tehtaille ja jatkojalostukseen kesäkuun aikana. Ei riitä, että puut saadaan metsästä tienvarteen”, puunhankinnan yksityispuukaupan johtaja **Tero Nieminen** UPM:ltä muistuttaa.

Alastarolla toimivan Takun Puun sahuri **Markku Saarinen** suosittelee metsänomistajia sahauttamaan myrskypuunsa vaikka laudoiksi, sillä tukin hinta on nyt alhainen.

”Maatiloilla lankulle on aina käyttöä”, sahuri vakuuttaa.

UPM ostaa myrskypuuta

Niemisen mukaan UPM on ostanut myrskypuita kohtuullisen runsaasti, toisin kuin yhtiötä on kritisoitu (MT 30.1.).

”Normaalin markkinaosuuden verran olemme Lounais-Suomen myrskyalueella puuta ostaneet”, hän kertoo.

Myrskypuiden ostomääriä hän ei osaa eritellä, sillä monesti metsikkökuvioihin lisätään ympäröivää pystypuustoa, jolloin mukana on muitakin kuin kaatuneita puita.

”Meillä on hyvät mahdollisuudet toimia myrskykohteissa. Korjuukalustoa on jonkin verran siirretty muualta Suomesta myrskytuhoalueille, ja puulle on saatu sijoituskohteita”, Nieminen toteaa.

Hänen mukaansa on mahdollista, että puunkorjuun ja -käytön suhteen tulee kriittisiä aikoja keväällä.

Jos kaikkea puuta ei saada ajoissa korjattua, etusijalla ovat yhtiön metsäpalvelusopimusasiakkaat.

”Toivottavasti kuitenkin kaikki puut saadaan tehtaille”, hän sanoo.

Kaakkois-Suomessa kirjanpainajaleimikoita

Kaakkois-Suomen kirjanpainajatuhot näkyvät paikoitellen kuusitukin tarjonnassa.

”Kokonaisuudessa kirjanpainajien vaikutus ei heijastu puukauppaan, mutta paikkakuntakohtaisesti se näkyy”, Nieminen kertoo.

”Kirjanpainajan tappamia varttuneita kuusikoita on tänä vuonna poikkeuksellisen paljon tarjolla myyntiin, enemmän kuin kertaakaan kymmenen vuoden sisällä”, Nieminen sanoo.

Nieminen arvioi puunostomahdollisuudet Suomessa kuitenkin hyviksi.

”Tilanne on tasapainoinen. Meillä on hyvä kysyntä puulle, ja tarjolla on erityyppisiä leimikoita.”

SUVI NIEMI

Puun hinnat 9.1.–5.2.2012

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	49,1 ↓	50,1 ↓	37,5 ↓	13,3 ↓	16,0 ↓	14,8 ↓
Keski-Suomi	53,0 ↓	53,8 ↓	41,4 ↓	15,3 ↓	18,6 ↓	16,4 ↓
Savo-Karjala	53,6 ↓	53,3 ↓	43,1 ↓	17,1 ↔	18,1 ↓	16,4 ↔
Kymi-Savo	54,8 ↓	54,0 ↓	44,6 ↔	16,7 ↓	18,8 ↓	16,9 ↔
Etelä-Pohjanmaa	53,3 ↓	52,8 ↓	–	16,8 ↓	18,4 ↓	17,1 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	53,1 ↓	52,8 ↓	–	17,4 ↓	17,6 ↓	17,8 ↓
Lappi	50,1 ↓	49,3 ↓	–	17,3 ↔	19,7 ↓	15,3 ↓
Koko maa	**52,0 ↓**	**51,9 ↓**	**41,3 ↓**	**15,4 ↓**	**17,2 ↓**	**16,6 ↓**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	43,3 ↓	43,6 ↓	35,0 ↓	12,0 ↓	13,9 ↓	12,8 ↓
Keski-Suomi	44,4 ↓	43,1 ↓	–	13,6 ↓	14,4 ↓	13,7 ↓
Savo-Karjala	45,6 ↓	44,9 ↓	36,7 ↔	14,6 ↓	14,8 ↓	13,3 ↓
Kymi-Savo	49,4 ↑	46,8 ↓	38,1 ↓	14,8 ↓	15,2 ↓	13,6 ↓
Etelä-Pohjanmaa	43,7 ↓	43,1	–	13,9 ↓	14,6 ↓	13,8 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	46,4 ↓	–	–	14,2 ↓	14,6 ↓	13,9 ↓
Lappi	–	–	–	13,7 ↓	–	–
Koko maa	**45,4 ↓**	**44,2 ↓**	**36,3 ↓**	**13,6 ↓**	**14,4 ↓**	**13,4 ↓**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	54,9 ↓	53,9 ↓	43,4 ↔	28,8 ↓	30,2 ↓	29,8 ↓
Keski-Suomi	54,7 ↓	53,0 ↓	44,1 ↓	28,6 ↓	29,6 ↓	29,2 ↓
Savo-Karjala	54,8 ↓	54,0 ↓	46,5 ↔	28,5 ↓	28,7 ↔	29,5 ↔
Kymi-Savo	55,0 ↓	53,5 ↓	47,4 ↔	27,4 ↓	27,7 ↓	28,1 ↓
Etelä-Pohjanmaa	52,7 ↓	52,0 ↓	–	28,6 ↓	29,8 ↓	28,8 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	57,7 ↓	56,9 ↓	–	29,2 ↓	29,7 ↓	29,6 ↓
Lappi	56,0 ↓	–	–	29,1 ↓	–	29,4 ↓
Koko maa	**54,9 ↓**	**53,6 ↓**	**46,1 ↔**	**28,5 ↓**	**29,4 ↓**	**29,1 ↓**

Hintojen muutos jaksolta 31.10.–27.11.2011: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Metsänomistajat myivät viikolla viisi koko maassa yhteensä 484 057 kuutiometriä puuta. Vuosi sitten vastaavalla viikolla puuta myytiin 164 297 kuutiometriä.

Maatiloilla lankulle on aina käyttöä.

MARKKU SAARINEN

Kokonaisuudessa kirjanpainajien vaikutus ei heijastu puukauppaan, mutta paikkakuntakohtaisesti se näkyy.

TERO NIEMINEN